

HUMANITIES INSTITUTE

Nazlı Bayram, Ph.D.

Kasaba 1997

Nuri Bilge Ceylan

GENEL BAKIŞ

Kasaba, Nuri Bilge Ceylan'ın taşra üçlemesi olarak nitelenen üç filminin ilkidir. Aynı zamanda ilk uzun metrajlı çalışmasıdır. Ceylan, kısa filmi *Koza*'da olduğu gibi *Kasaba*'da da ailesini, akrabalarını, tanıdıklarını oyuncu olarak kullanmıştır. Ayrıca, filmin üretim sürecindeki hemen her işlevi kendisi üstlenmiştir. Filmin senaryosunu yazmış, yapımcılığını, görüntü yönetmenliğini, yönetmenliğini yapmış, filmin kurgusuna da katılmıştır. Tam bir küçük bütçeli, bağımsız film örneği olan *Kasaba*, Ceylan'ın hayatından, çocukluğunun geçtiği yerlerden, tanıdığı bir coğrafyanın insanlarından izler taşır.

Filmin temaları, ele aldığı kavram ve konuları Nuri Bilge Ceylan'ın sonraki filmlerinde de bulmak mümkündür. Taşra, ev, aidiyet, yoksulluk, doğa, Ceylan'ın uğraşmayı sevdiği temalardır.

SİNEMASAL ANLATIM

Siyah/beyaz ve 35 mm. çekilmiş olan *Kasaba*, Ceylan'ın lise yıllarından başlayarak ilgilendiği fotoğrafçılıktan gelen görüntü estetiğinin izlerini taşır: Durağan kamera, ışık ve gölgenin ilişkisinden, karıştığından yararlanan, resim sanatı, fotoğraf ve sinema arasında gidip gelen görüntüler.

Amatör oyuncularla çalışması, diyaloga az yer verışı, olay örgüsüne değil görüntülere dayalı olması, karakterlerin hayatındaki sıradan anları öne çıkarması filmin biçimini belirleyen öğelerdir.

KİŞİLER

- Asiye On bir, on iki yaşlarında. İlkokul öğrencisi.
Ali Sekiz, dokuz yaşlarında. Asiye'nin kardeşi.
Saffet Yirmili yaşlarda. Asiye ve Ali'nin yeğeni.
Dede Yetmişli yaşlarda. Rençber. Asiye ve Ali'nin dedesi.
Nine Yetmişli yaşlarda. Asiye ve Ali'nin ninesi.
Baba Kırklı yaşlarda. Asiye ve Ali'nin babası.
Anne Kırklı yaşlarda. Asiye ve Ali'nin annesi.

FİLMİN ÖYKÜSÜ

Kasaba, taşrada yaşayan bir ailenin bireyleri aracılığıyla taşra hayatını betimler. Taşradaki tekdüze hayat, değişmeden tekrarlanan hayat döngüsü, doğa-insan ilişkisi, Asiye, küçük kardeşi Ali ve onların ailesinin gündelik hayatı anlatılır filmde. İlk bölümde Asiye'nin okulda sıradan bir gününü, ikinci bölümde Asiye ve Ali'nin okuldan çıkıp onları kırdan bekleyen ailelerinin yanına gidişlerini ve bu sırada doğayla olan etkileşimlerini, üçüncü bölümde ise aile bireylerinin anılarına dayalı, zaman zaman gerginleşen bir sohbeti izleriz.

OLAY DİZİSİ

Kar. Çocuklar karda oynamaktadır. Deli Ahmet onlara doğru yürümektedir. Çocuklardan biri ayağıyla karlı zeminde bir oluk açıp Ahmet'in kayıp düşmesini sağlar. Çocuklar gülerler. Ahmet ayağa kalkar ama bir kez daha düşer. Çocuklarla birlikte güler. Sonra ciddileşir. Saffet, olan bitene tiksiniymiş gibi bakar.

Tüy. Çatılar ve yerler karla kaplı. Sabah. Kasabanın derme çatma evlerini ve sokaklarını görürüz. İlkokulun bahçesinde çocuklar ders başlamadan önce *Andımız*'ı okurlar. Sobalı sınıfta öğrenciler öğretmeni beklerken çocuklardan biri bir kuş tüyünü üfleyerek havada tutma oyunu oynar. Öğretmen gelir. Yoklama yapar.

Islak çoraplar. Saffet bir koltukta uyulamaktadır. Deli Ahmet dışarıda yürümeye devam etmektedir. Öğretmen sınıfta bir koku duyar. Öğrencilerin öğlen yemek için getirdikleri yiyecekleri sıraların üzerine çıkarttırır. Hepsini teker teker koklar. Kokusu sınıfa yayılan küflü yiyeceği bulur. Koku Asiye'nin çantasından gelmektedir. Öğretmen, ondan kokmuş yiyeceklerini çöpe atmasını ister, dikkatsiz davrandığı için annesini eleştirir. Başka bir öğrenciden ders kitabındaki metni okumasını ister. Metin,

toplum hayatını düzenleyen kurallarla ilgilidir. O sırada okulun yakınındaki tepeden koşarak bir çocuk inmektedir. Kar yağmaya başlamıştır. Az sonra İsmail giysileri kardan ıslanmış halde sınıfa girer. Sobanın yanına koyduğu sandalyeye oturur, ayakkabılarını ve çoraplarını çıkartıp kurumaları için sobanın yanına bırakır. Kitabını alıp dersi izlemeye başlar. Öğretmen yağın karı seyretmektedir. Yiyeceği bozuk olduğu için atmak zorunda kalan Asiye, İsmail'in çorabından sobaya düşen ve cızırdayan damlaları seyretmektedir. Daha önce oynadıkları kuş tüyü Asiye'nin önüne düşer. Asiye, üfleyerek tüyü havalandırır. Diğer öğrenciler de oyuna katılır. Tüy, öğretmenin masasına konar.

Kuzu. Asiye, küçük erkek kardeşiyle beraber yürüyerek okula gitmektedir. Saffet kamyonetin arkasına yüklenmiş kuzularla ilgilenmekte, dört adam yol kenarında kuzu kesmekte, iki adam ise bir çukurluktaki ateşte sopalara geçirdikleri kuzuları pişirmektedir. Saffet onları bırakıp dönme dolabın yanına gider.

Eşek. Asiye ile kardeşi yolda bir leylek yuvası görürler, mezarlıktaki ağaçtan erik kopartıp yerler. Ağaca bağlı bir eşek görürler. Asiye eşekle ilgilenmez. Kardeşi eşeğin yanına yaklaşır yüzüne bakar, karşılıklı birbirlerine bakarlar. Eşeğin gözlerine sinekler konmaktadır. Biraz uzaklaşıp eriğin çekirdeğini eşeğe atar.

Çocukça bir gün. Saffet lunaparkta dolanmaktadır. Büyük, sallanan kayığa biner. Dondurma yer. Dönme dolaba binenleri seyrederek. Çayırdaki uzanıp uyuklar.

Kaplumbağa. Asiye ile kardeşi bir kaplumbağa bulurlar. Küçük olanı, kaplumbağa başını dışarı çıkarsın diye uzun süre bekler. Köpek sesi duyarlar. Asiye uzaklaşır. Kardeşi kaplumbağanın başını çıkardığını görür. Gidip onu ters çevirir. Bataklığın üzerindeki sis bulutunu görüp mezarlıktan çıkarlar. Çayırlık alanda koşarak ağaçların altına oturmuş ailelerinin yanına giderler. Dedeleri, esnafın her şeye fazla para istediğini söyleyip hayat pahalılığından yakınır. Ardından askerlik anılarını, savaş sırasında tanık olduğu yoksulluğu anlatır. O anlatırken ateş yakmakta olan oğlu arada sırada söze girip babasının yanlışlarını düzeltir, diğerlerinin sorduğu sorulara babadan önce atılıp cevap verir. Ancak, o da bazı şeyleri yanlış biliyordur.

Dedenin anıları. Hava kararır. Aile ateş etrafında sohbeteye devam etmektedir. Nine meyve soyarken kirazlardan, turnaların gelmeyeşinden, kiraz ağacındaki yılanın söz ederler. Dede anlatmayı sürdürür. Savaş boyunca yaşadıkları açlığı, Bağdat yakınlarında İngilizlere yenik düşüp esir alınmalarını, Bombay'a, oradan da başka bir yere götürülüp ağır işlerde çalıştırılmalarını anlatır. Diğerleri ilgiyle dinlemektedir. Asiye'nin kardeşinin araya girip bazı olayları dedesinden önce söylemesinden dedenin bu hikayeleri daha önce de defalarca anlattığını anlarlar. Çakal sesleri duyulur. Asiye ile kardeşi yerdeki örtüye uzanmışlardır. Asiye'nin gözleri kapanır. Saffet yattığı yerden doğrulup dedesini savaştan sonra ülkesine döndüğü, yurt dışında kalmadığı için eleştirir. Ona göre, başka bir yerde yetişen mısırla kendi köylerindeki arasında fark yoktur; öldükten sonra kendi toprağında gömülmeyi istemek anlamsızdır. Köyden uzakta yaşamaktan, başka topraklarda yabancı olmaktan söz ederler. Saffet, ömrünün sonuna kadar köyünde yaşayıp çürüyüp gitmek istemediğini söyler. Saffetin ağabeyi, Mezopotamya'dan söz ederek o bölgenin "medeniyetin beşiği" olduğunu belirtir ve iddiasını güçlendirmek ister gibi bu kavramın hem İngilizcesini hem de Fransızcasını söyler. Söz Babil'e ve Büyük İskender'e gelince çocuklar daha önce de babalarından dinledikleri, İskender'in ordusuyla denizi geçme hikayesini anlatmasını isterler. Babaları, bir tarihçi gibi o dönemi anlatmaya başlar. Saffet, "huzur içinde yaşayan devletleri istila" ettikleri için bu savaşları ve yayılcıları eleştirir.

Düş. Ali, İskender'in serüvenlerini dinlerken uyuyakalmıştır. Tuhaf bir rüya görür. Rüyasında annesi namaz kılar, kendisi hastadır. Annesi pencerenin geniş pervazına bir kaplumbağa gibi başını kollarıyla örterek, bacaklarını karnına çekerek yerleşir. Küçük oğlan korkup bağırır, annesine oradan inmesini söyler. Anne, o duruşunu bozmadan kendini zemine doğru bırakır. Ters dönmüş kaplumbağa çırpınmaktadır. Oğlan uyanır.

Nine oğlunu susturur. Babası savaş hikayelerine devam etmektedir. Nine oğlunun sözünü keser. Kaybettiği oğlundan, Saffet'in babasının ölümünün verdiği acıdan söz eder. Dede söze girip onun tembelliğini, itirazlarına karşı köyden ayrılıp uzaklara gittiğini söyler. Saffet ölen babasının onunla hiç ilgilenmediğini, kendisini annesinin büyüttüğünü söyleyerek babasının işe yaramazlığını anlatır. Dedesi de girdiği işlerden ya ayrıldığı ya da atıldığı, kasabadan gitmek istediği için Saffet'i babasına benzemekle eleştirir.

Saffet'in açıklaması. Saffet, kasabadaki hayatı, kendini ait hissettikleri, istekleri hakkında konuşur. Sözlerini "Büyük, ciddi ve herkese gerekli bir işin yapıldığı bir yerlere gitmek istemekte kötü olan ne var?" cümlesiyle bitirir. Amcası, babasının onların yoksulluğunu aşağıladığını anlatır. Saffet bu kez babasını savunmaya başlar, amcasının çıkarıcılığını, vefasızlığını kanıtlamaya çalışır. Amca sinirlenir, okumak

için ne zorluklara katlandığını, nasıl çalıştığını anlatır. Hepsine bir hüzün çöker. Nine usul usul ağlamaktadır. Dede, hüzünlü havayı dağıtmaya çalışır, ölen oğlunu savunur. Onu kaybetmelerini, hayatta başlarına gelen her şeyi, yaşam biçimlerini Allah'ın takdiri diyerek kabullenmiştir.

Gece. Evde kimi yatıp uyumuş, kimi de yatmaya hazırlanmaktadır.

Sıradan bir gün. Dede otların üzerine uzanmış uyumaktadır. Asiye, sırtında okul çantası mezarlıktan geçerken dere kenarında durur. Saffet gömleğini çıkartmış orada zaman geçirmektedir. Asiye bir şeyi yakalayacakmış gibi elini yavaşça suya sokar. Görüntü donar.

TEMALAR

Doğa. *Kasaba*'da doğa, taşrayı betimlemenin araçlarından biridir. Bütün karakterlerin doğayla ilişkisi yansıtılır. Film, karla kaplanan zemini oyun aracı haline getiren çocuklarla başlar. Buzda kayarak eğlenmektedirler. Kar, onlar için oyunken Deli Ahmet'in kayıp düşmesine ve çocukların alaycı gülüşlerinin nesnesi olmasına yol açan bir doğa olayıdır. Okula yürüyerek gelip giden çocukların ayakkabıları ve çorapları kara batıp çıktıkça ıslanır. Derse geç kalan İsmail, sınıfa girince önce ıslanmış ayakkabılarını çoraplarını çıkartır. Çoraplarını sınıfın sobası üzerindeki tele asar, ayakkabısını kuruması için sobanın yakınına koyar. Doğa ve doğada karşılaştıkları şeyler taşra çocuklarının iç içe olduğu, bazen eğlendiren, bazen öğreten bir arkadaş, kimi zaman da aşmaları gereken bir zorluktur. Mısır tarlasının yanındaki ağaçlık alanda onları bekleyen ailelerinin yanına giden Asiye ve Ali'nin yolda gördükleri eşek, kaplumbağa, derenin üzerindeki buhar, kuş sesleri, ağaçları, otları hareketlendiren rüzgar, merak duygularını kışkırtır, dış dünyayı gözlemlemelerini, keşfetmelerini sağlar. Yetişkinler için doğa daha farklı anlamlar taşımaktadır. Ağaçların altında aile bir araya gelir. Anne ve nine tarladan toplanmış mısırları ayıklayıp pişirirler, nine gece boyunca meyve soyar, ailesini besler. Dede bir ağaca sırtını yaslar, otlara uzanıp dinlenir. Dede için doğa hızla geçen zamandır, yüzündeki derin kırışıklıklardır. Asiye ve Ali'nin babası, doğayı bilimle bağdaştırır; bir ağaç fidanını "tabiat harikası" olarak niteleyerek dalların boylarını yağmurun az ya da çok yağmasıyla ilişkilendirir. Asiye ve Ali'nin annesi için doğa gebeliktir, doğumdur, anneliktir. Asiye'ye hamileyken hissettiklerinden söz eder: "Sanki nasıl yaşamak lazım, biliyormuşum gibi geldi". Saffet kasabayı küçümser ama taşranın doğasına olan bağlılığının da farkındadır: "Askere gitme vakti gelene kadar bu kasabadan kurtulmaktan başka bir şey düşünmüyordum. Ama o sabah gelip çattığında beni bu kasabaya bağlayan daha derin bağlar olduğunu hissettim. Çiğ damlalarıyla kaplı kavaklardan havaya ince bir koku yayılıyordu... galiba bu sessiz sabahları, köpekleri, toprak kokusunu seviyorum." Her biri için anlamı farklı olsa da, doğa, onların ufku, dış dünyası, nasıl yaşayacaklarını belirleyen başlıca güçtür.

Göç. Türkiye, 1950'lerden başlayarak, milyonlarca insanın daha iyi bir yaşama kavuşma umuduyla taşradan kente, hatta yurt dışına göçünün hiç durmadan sürdüğü bir ülkedir. Kentlerin sağlık, eğitim, eğlence olanaklarından yararlanmak, para kazanıp çocuklarına daha iyi bir gelecek hazırlamak isteyenler büyük kentlere göçer. *Kasaba*'da göç teması, özellikle ailenin bir arada zaman geçirdiği günün akşamındaki sohbette ortaya çıkar. Ateşin çevresinde oturmuşlardır. Anılardan, geçmişte kalmış olaylardan konuşurlar. Asiye'nin babası okumak için çok çabalamış, İngilizce öğrenip sınavı kazanmış, Amerika'ya gitmiş, eğitimini orada tamamlamıştır. Senelerce okuduğu halde kasabaya dönüp orada yaşamayı sürdürmüştür. Bunları anlatırken kardeşini, Saffet'in ölmüş babasını, milletvekillerinin, zengin tüccarların arkasından koşmakla suçlar. "Baban hep buralardan kaçtı." Saffet ise babasını savunur. Bunu yaparken aslında gitme isteğini doğrulamaya çalışmaktadır: "Başka ne yapabiliirdi ki babam? Güçlüsün, dünyayı yerinden oynatabilirmişsin gibi geliyor. Gelgelelim dünyanın umurunda olmayan hapisten farksız bu kasabada yaşamak zorundasın." Saffet kasabadan gitmek istemektedir. Bunun için pek çaba göstermese de "Sağa bak ağaç, sola bak ağaç, gitmeyip de ne yapacaksın?" diyerek haklılığını kanıtlamaya çalışır: "Gençliğimin en verimli çağında bu kasabaya kısıldım kaldım... bu kasabada yaşayan insanları ve onların küçük hesaplarını anlamıyorum, ruhuma yabancı ve boğucu buluyorum. Şimdi söyleyin bana, büyük, ciddi ve herkese gerekli bir işin yapıldığı bir yerlere gitmek istemekte kötü olan ne var?". Dede, ölmüş oğlunu savunmak için hiçbirinin mükemmel olmadığını hatırlatır. Oğluna, "Ailemizde hatta köyümüzde okuyan tek kişi sensin. Dışarılara gittin, yabancı diller öğrendin. Lakin sonunda dönüp dolaşıp gelip buraya yerleştin. O tarlalardan, bayırlardan kurtulmak için okumadın mı sen? Bütün bu bilgiler ne işe yarıyor anlamadım gitti." der. Gitmek, göç etmek, kasabadan ayrılmak, kasabaya sıkışıp kalmak etrafında dönen hesaplaşma dedenin sözleriyle sona erer.

Aslında göç teması, ilk önce, Asiye ve Ali'nin mısır tarlasına gitmek için yaptıkları yolculuk sırasında bir leylek yuvasına rastladıkları zaman kendini gösterir. Leylek sürüleri aynı rotayı izleyerek uzun yollar kat edip göç ederler. Tıpkı taşradan kentlere ya da yoksul ülkelere zengin ülkelere göç eden insanlar gibi.

Taşra. Taşra teması bir şemsiye gibi bütün diğer tema ve motiflerin üzerinde hepsini kuşatan bir kavramdır *Kasaba*'da. Mezarlıkta rastladıkları, Asiy'e'nin Ali'ye ters çevrildiği zaman öleceğini söylediği, Ali'nin, başını ve ayaklarını dışarı çıkarması için beklediği, sonra da onu ters çevirip olduğu yerde bıraktığı kaplumbağa taşrayı temsil eder. Taşra da o kaplumbağa gibi ağır hareket edip yavaş değişir; kabuğuna çekilmiş, ölü gibi durmaktadır.

Film boyunca, özellikle Saffet'in gitmekle ve kasabayla ilgili ifadelerinde taşranın durağanlığına, genç insanların hayallerine karşılık gelemeyişine, kentlerin yabancı oluşuna ilişkin pek çok şey söylenir. Ailenin kökleri taşradadır, doğa güzeldir ama taşra boğucu, sıkıcı, tekdüzedir, "hapishane" gibidir.

KARAKTER ÇÖZÜMLEMESİ

Asiye On bir, on iki yaşlarında, ilkokul öğrencisi olan Asiye, çevresini gözlemeyi seven, meraklı bir kız çocuğudur. Taşrayı, taşrada yaşamayı öğrenmektedir.

Gözlemci. Okulda, derse geç kalmış İsmail'i, çoraplarından damlayan suları, doğada gördüklerini, ailesini gözlemleyerek dünya üzerindeki konumunu anlamaya, anlamlandırmaya çalışmaktadır. Doğaya ve çevresindeki her şeye bakışı tazedir. Henüz Saffet gibi bıkmamış, boğulmamış, bunalmamıştır. Film, Asiye'nin düşüyle biter. Asiye tarladan mısır toplar sonra derenin berrak akan suyuna elini sokar. Görüntü o anda donar. Suyun sesi devam eder. Asiye'nin de bir gün gideceğini (su sesi=akmak, gitmek) ama tıpkı Saffet ya da babası gibi köklerinden kopamayacağını (su görüntüsü=taşra, kök, durağanlık) anlatır.

Ali Yedi, sekiz yaşlarında. Asiye'nin kardeşi. Ali de Asiye gibi meraklı bir çocuktur. Ama merakı henüz soyutlamalardan, kültür ve anlamdan uzaktır. O daha çok ilkel güdülerini, insanın görünen yüzünü tanıma sürecindedir.

Duyusal. Ali, ablasıyla birlikte doğayı keşfederken eşeğe elindeki çöpü atması, kaplumbağayı ters çevirip ölüme terk etmesi, karıncaya sopayla vurup ezmeye çalışması onun yaşam ve ölüm çelişmesini soyutlayarak değil deneyerek, duyularıyla anladığını ve bir bakıma öldürme güdüsüyle hareket ettiğini gösterir. Gece ateş etrafında otururlarken ablasının yüzüne yaklaşır uzun uzun bakması, ninesi ağlarken ondan mısır istemesi de duyusal olduğunu anlatmaktadır. Ali'nin bu özelliği onun taşradaki eril kültürün bir parçası olacağını (kimse onu durdurmaz) da haber verir.

Saffet Yirmili yaşlarda. Asiye ve Ali'nin yeğeni. Saffet, herhangi bir yeteneği ya da becerisi olmayan, girdiği hiçbir işte tutunamamış, dedesinin deyişiyle "bir baltaya sap olamamış", uyumsuz bir karakterdir.

Uyumsuz. Dedesinin tanıdıklar aracılığıyla ona bulunduğu işlerde sabır göstermeyip, hatta amirlerini kızdırarak kovulmuş ya da ayrılmak zorunda kalmıştır. Yaşadığı köyü, kasabayı sevmez, orada yaşayan insanları beğenmez. Kasabadan ayrılıp kente gitmek ister ama çalışma konusunda azimli ve istekli olmadığı için onu da henüz başaramamıştır. Yaşadığı çevreye uyumsuzdur, çünkü orada yaşayan insanlara benzemek, onlar gibi o kasabada "çürüyüp gitmek" istemez: "Ben ömrümün sonuna kadar buralarda çürüyüp gitmek istemiyorum." Amcası "Çalışmak lazım" deyince karşı çıkar: "Çalışmak mı, hangi çalışmak? Dedem bunca yıl çalıştı da ne kazandı?". Saffet okumayı da sevmez. Bilgiyle, bilmekle değil yaşamakla ilgilenmektedir. Amcasına der ki, "Tamam, belki ben cahil bir insanım, İskender'i bilmem, tarihten anlamam ama hiç kimseye bir şey koklatmayacaksan bilgi neye yarar? Fareler gibi kitaplar arasında dolanmak yetmez. O kadar bilgiyi bir tek kendin için mi öğrendin?". Amcası İskender'in savaş hikayesini anlatırken sıkılır. Ateş etrafındaki konuşma sırasında fırsat buldukça amcasının sözlerine itiraz eder, onun anlattıklarını doğruymuş gibi kabul etmek istemez, yanlışını yakalamaya çalışır. Babası hakkında söylenenlere itiraz eder ve babasını savunur. Amcası üniversite okumak için kente, hatta Amerika'ya bile gidebilmiş, yabancı dil öğrenmiştir. Saffet içten içe bunu kıskanır, amcasının şanslı olduğu için okuduğunu söyleyerek onun çabalarını küçümser.

Dede Yetmişli yaşlarda. Rençper. Asiye, Ali ve Saffet'in dedesi. Ailenin en büyüğü olarak otoritesini bilgece bir yaklaşımla kullanır. Yaşam deneyimi, çektiği zorluklar ve ileri yaşlarında da çalışmak zorunda oluşu onu hem yormuş hem de anlayışlı kılmıştır. Adil ve kadercidir.

Adil. Önce Saffet, sonra Asiye ile Ali'nin babası, ölmüş oğul hakkında konuşmaya, onun olumsuz yanlarından söz etmeye başlar. Amcasının eleştiri dozu yükselince Saffet babasını savunur, aralarındaki konuşma gerginleşir. Nine ağlamaktadır. Dede, "Niye açtınız yine bu konuyu? Siz sanki çok mükemmelsiniz!... Sen Saffet, sende de babanın sıkıntılarının aynısı var. Daha bir baltaya sap olamadın, ne yapacağın belli değil. ... Sana gelince oğlum, dışarılara gittin, yabancı diller öğrendin. Lakin sonunda dönüp dolaşıp gelip buraya yerleştin. O tarlalardan, bayırlardan kurtulmak için okumadın mı sen?"

diyerek her ikisinin de ölmüş oğlu hakkında konuşmalarını engeller. Bu eleştirileri onun oğulları arasında ayırım yapmadığını, her birini olumlu ve olumsuz yönleriyle değerlendirdiğini gösterir.

Kadercı. Asiye ile Ali'nin annesi, tanıdıklarının iki yaşındayken ölen çocuğundan söz ederek, "Onun günahı neydi" diye sorar. Dede: "Bilemeyiz. Allah'tan başka kimse de bilemez. Her şeyi bilmek olmaz. Yaşaman için ne kadarını bilmen gerekiyorsa o kadarını bil yeter. Fazlasını bileceksin de ne olacak?... Bir evladımızı kaybettik. Ama ne yapalım Allah'ın takdiri bu." Diye cevap verir.

Nine Yetmişli yaşlarda. Asiye ve Ali'nin ninesi. Oğullarından birin kaybettiği için mutsuzdur. Kocasının ve oğlunun anlattığı savaş hikayelerinden bıkmıştır.

Mutsuz. Ölen oğlundan söz edildiği zaman sessizce ağlar. Anlatılan ve belki de defalarca dinlediği savaş hikayeleri onu sıkılmaktadır. "Oğlancığının ölüm acısı hala içimde dipdiri, beni o ilgilendiriyor" diyerek oğlunun anlattığı savaş hikayesini yarıda keser. Bütün hayatı çalışmakla geçmiştir. Bedenindeki ağrılardan ve çalışmaktan başka bir şey yapmadıklarından yakınır.

Baba Kırklı yaşlarda. Asiye ve Ali'nin babası. Amerika'ya gidip üniversite mezunu olduğu halde köyüne dönmüştür ve babasınınkinden farksız bir hayat sürmektedir. Üniversiteyi bitirmesi ve yurt dışına gitmesi hafife alındığı zaman öfkelenir.

Öfkeli. Saffet, amcasının üniversite mezunu olmasını, bilgisini önemsizleştiren sözler söylediğinde amcası öfkeyle anlatmaya başlar: "Ben kendimi sıfırdan yarattım, tamamen sıfırdan. Okuyacağım dedim yılmadım, bütün zorluklara göğüs gerdim. Yağmur, çamur, eşek sırtında orta okula gittim geldim. Lise desen, yaşadıklarımı bir ben bilirim. Yazları tarlada çapa salladım. Kolay mı sanıyorsun sen ha? Kendi başıma çalışıp fakülteyi kazandım. Kendi kendime İngilizceyi öğrenip Türkiye çapındaki sınavı kazanıp Amerika'ya gittim." Ama, babası savaş anılarını anlatırken içerinden biri Nusaybin'in nerede olduğunu sorar. Baba, Irak'ta diyerek bilgilerinin o kadar da güvenilir olmadığını gösterir.

Bilgisini gösterme heveslisi. Konuşmalar sırasında sık sık araya girer ve herhangi bir konudaki bilgisini göstermeye, böylece kendini diğerlerinden ayrı bir yere koymaya çalışır.

Anne Kırklı yaşlarda. Asiye ve Ali'nin annesi. Taşrada yaşamaktan hoşnut, kendi köyünün dışına çıkmayı, başka bir yerde yabancı olmayı güvensiz bulan bir karakterdir. Annelik onun için en önemli roldür.

Güvensiz. Saffet'in kasabadan ayrılma isteği üzerine konuşulurken "İnsan şuradan Çan'a bile gitse yabancılık çekiyor. Bir de yabancı memlekete falan gitse kim bilir neler hissedecek." der.

Annelik. Ateş etrafındaki konuşmada söz eğirme fırsatı bulunca konuştuğu konular çocuklar üzerinedir. Komşularının iki yaşındayken ölmüş çocuğunu, bir başka evde çıkan yangın sırasında Asiye ile Ali'nin pencereden bakarken hissettikleri korkuyu anlatır. Ancak, anne de tıpkı diğer aile bireyleri gibi kusurlu bir insandır. Asiye'nin beslenme çantasına koyduğu yiyecek bozulmuştur. Öğretmen bunu fark edince "Söyle annene, dikkat etsin" diyerek onu dolaylı olarak azarlar.

Asiye, Deli Ahmet'in üzüntüsünü fark eden tek çocuktur.

Saffet, kasabanın panayırında zaman geçirir. Yapacak fazla bir şey yoktur.

Saffet, askere giderken.

Giysisi, ayakkabısı ve çorapları ıslanmış İsmail sınıfa girer.